

slog det ærede Medlem fra Æbeltoft ned, saa han laa og vred sig i Støvet saavel som hans Parti. Ja alle, der have oplevet 90erne her i Tinget, ville vide det. Det ærede Medlem fra Æbeltoft og hans Parti bleve slaæede Valg efter Valg, bleve reducerede, indtil de svandt ind til næsten ingenting. Og samtidig med, at det skete, vandt Reformpartiet Side om Side med Socialdemokratiet, i Samarbejde med Socialdemokratiet, frem til at kunne gennemføre Parlamentarismen i 1901. Hvis det ærede Medlem fra Ringkøbing var begyndt i 1894 med Forlig med de Gammelmoderate, saa havde vi rimeligvis ikke naaet Parlamentarismen, og skulde vi nu begynde Grundlovskampen i Alliance med de Herrer fra Ringkøbing og Æbeltoft, saa tvivler jeg om, at vi nogen Sinde naa en ny Grundlov her i Landet. Lad os derfor hellere begynde Kampen uden de Herrer. Det kan maaske være meget sundt. Men er Kampens Fane rejst af en Hær, som ved, hvad den vil, saa skulle Vælgerne nok samle sig i større og større Tal, ogsaa Vælgere, som have samlet sig under de Herrer's Fane. Fra begge Sider skulde de gaa over til vor Lejr, naar vi staa for Alvor paa 5. Juni-Grundloven, ganske som det ærede Medlem fra Æbeltofts Tropper, da de saa sig svegne og bedragne og skuffede af den gamle moderate Politik, gik over under det ærede Medlem fra Ringkøbings Fane op gennem 90erne.

Det er fra vor Side, at der er vist Forhandlingsvenlighed og Forhandlingsvillie i Udvalget. Vi have med stor Interesse forhandlet om Forholdstalsvalgs Indførelse til Folketinget og med stor Iver og Interesse forhandlet om de forskellige Forslag, der ere komne frem om at forene Forholdstalsvalg med Valg i Enkeltmandskredse. Det var oprindeligen en Kandidat Axel Schmidt, som har rejst Spørgsmaalet; det blev taget op af det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) her i Sommersamlingen, det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (V. H. O. Madsen) rejste det ved Sagens første Behandling, og det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) har under Udvalgsarbejdet udarbejdet et Forslag desangaaende. Jeg skal ikke her trætte ærede Medlemmer med at komme ind paa et Detailkritik af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds Forslag, denne Detailkritik fra vor Side vil findes i Bilagene, og der ville ærede Medlemmer selv have læst den. Jeg anerkender Grundtanken i det Forslag, det ærede Medlem

for Københavns 6te Valgkreds har fremsat, men jeg tror, det har forskellige Mangler, og vi have fra socialdemokratisk Side tilstræbt at afhjælpe disse Mangler ved at stille et andet Forslag op, som de Herrer ogsaa ville finde i Bilagene. Jeg tror, der her er en Mulighed for at komme frem. Jeg tror, at mange, der hidtil have stillet sig lunkent eller endogsaa fjendtligt overfor Forholdstalsvalgmaaden, ville gaa med til denne Valgmaade, naar den kan forbindes med Valg i Enkeltmandskredse. Det har jo været den væsentligste Indvending mod Forholdstalsvalgmaaden, og en berettiget Indvending, særlig naar Forholdstalsvalgmaaden skulde indføres til Folketinget — ikke saa meget, naar den indføres til Landstinget —, at den, naar den indføres til det folkevalgte Kammer, i alt for høj Grad vilde bryde den politiske og demokratiske Tradition her i Landet, forandre Tingets Karakter, stille det svagt under en eventuel Kamp med det andet Ting. Man har særlig fremført den Indvending, at Forholdstalsvalgmaaden fjerner det personlige Tillids- og Ansvarsforhold mellem Vælgere og Repræsentanter og dernæst berøver Vælgerne i de enkelte Kredse Indflydelse paa, hvem der bliver deres Kandidat og deres Repræsentant, og endelig, at Forholdstalsvalgmaaden har en Tendens til Splittelse, har en Tendens til at opløse Vælgerne i Klikker og smaa Grupper, ogsaa lokale Grupper og Klikker, som ikke ere heldige under parlamentariske Forhold. Ved dette Forslag om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Enkeltmandskredse er man delvis kommen bort fra og kan man vistnok helt komme bort fra disse Ulemper. Og i det Øjeblik man kan faa en Forholdstalsvalgmaade under saadanne Former, at Tillids- og Ansvarsforholdet mellem Vælgere og Repræsentant bevares, at Vælgerne bevare deres direkte Indflydelse paa, hvem der bliver deres Repræsentant, og at man ikke faar en alt for voldsom Gruppesplittelse og Smaadeling af Vælgerne, saa ser jeg ikke, at der længere kan rejses berettigede Indvendinger mod Forholdstalsvalgmaaden.

Vi ere derfor ogsaa fra socialdemokratisk Side gaaede med til at stille et Forslag derom, som De altsaa kunne finde i Bilagene. Naar det ikke er stillet frem her til endelig Afstemning, ligger det i, at det ikke kunde vinde Tilslutning fra de Herrer Højremænds Side; ellers havde vi ikke taget i Betænkning sammen med Højre at stille et Forslag derom. Det gjorde den Nytte, at de Herrer indsaa, at det første rigtig